

Sygn. akt III SK 39/10

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 5 kwietnia 2011 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Jerzy Kwaśniewski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z powództwa E. Operator Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. przeciwko Prezesowi Urzędu Regulacji Energetyki z udziałem zainteresowanego Jana K.

o zgłoszenie zastrzeżeń do odmowy przyłączenia sieci elektroenergetycznej ,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 kwietnia 2011 r.,
skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego z dnia 30 marca 2010 r.,

- 1. oddala skargę,**
- 2. oddala wniosek E. Operator Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w P. o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

Uzasadnienie

Decyzją z dnia 2 czerwca 2008 r., Prezes Urzędu Regulacji Energetyki – na podstawie art. 7 ust. 9 w związku z art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.) zgłosił zastrzeżenia do odmowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej przez powoda – E. Operator Spółkę z o.o. w P., na warunkach taryfowych (przy zastosowaniu stawek przewidzianych w taryfie dla energii elektrycznej E. Operator Spółka z o.o.), budynku mieszkalnego znajdującego się na działce nr 308 położonej w miejscowości K., gmina S. należącego do zainteresowanego Jana K.

Od tej decyzji powód wniósł odwołanie.

Wyrokiem z dnia 15 czerwca 2009 r. Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oddalił odwołanie.

Powyższy wyrok Sądu Okręgowego zaskarżyła apelacją strona powodowa.

Wyrokiem z dnia 30 marca 2010 r. Sąd Apelacyjny na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylił decyzję Prezesa URE z dnia 2 czerwca 2008 r., (pkt I); rozstrzygnął o kosztach postępowania za obie instancje (pkt II). Sąd Apelacyjny wskazał, że na podstawie ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 21, poz. 104), która weszła w życie z dniem 11 marca 2010 r., zmianie uległa treść przepisu art. 7 ust. 9 Prawa energetycznego. Przepis ten w nowym brzmieniu nie przewiduje już kompetencji w zakresie zgłaszania zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej. Stosownie do art. 20 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw należało zastosować nowy przepis obowiązujący w dacie orzekania. W związku zaś z tym, że Prezes URE utracił możliwość zgłaszania zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej, bezprzedmiotowe stało się postępowanie wywołane zaskarżoną decyzją Prezesa URE z 2 czerwca 2008 r.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego w całości zaskarżył skargą kasacyjną Prezes URE. Skargę oparto na podstawie procesowej (art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c.) i zarzucono naruszenie:

- a) art. 382 k.p.c. przez wydanie wyroku bez zbadania faktycznych okoliczności sprawy, w tym pominięcie materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy oraz zaniechanie dokonania własnych ustaleń na okoliczność, iż zarówno w dacie wydania zaskarżonego wyroku, jak i w dacie wydania poprzedzającego go wyroku sądu pierwszej instancji oraz decyzji administracyjnej istniały warunki ekonomiczne i techniczne do przyłączenia do sieci elektroenergetycznej nieruchomości należącej do zainteresowanego oraz na okoliczność, że zainteresowany spełniał we wskazanych datach warunki do przyłączenia do sieci i odbioru, a w wyniku powyższego nieuwzględnienie okoliczności, iż zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625, ze zm.) na powódzie ciążył obowiązek przyłączenia ww. nieruchomości do sieci;
- b) art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. przez jego błędną interpretację polegającą na przyjęciu, że odpadnięcie podstawy prawnej wydania decyzji administracyjnej po jej wydaniu powoduje niejako automatycznie konieczność uchylecia tej decyzji, a w konsekwencji naruszenie przepisu art. 479⁵³ § 2 k.p.c., przez uchylene zaskarżonej decyzji Prezesa URE z dnia 2 czerwca 2008 r., pomimo braku ku temu podstaw.

Skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości oraz o przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi drugiej instancji – przy uwzględnieniu kosztów postępowania według norm przepisanych.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną strona powodowa wniosła o oddalenie skargi oraz o zasądzenie od pozwanego na rzecz strony powodowej kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Decyzja będąca przedmiotem kontroli sądowej w niniejszej sprawie została wydana na podstawie art. 7 ust. 9 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. – Prawo energetyczne (Dz.U. z 2006 r. Nr 89, poz. 625 ze zm.), zgodnie z którym w przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, a Prezes Urzędu Regulacji Energetyki, w terminie 2 miesięcy od dnia otrzymania powiadomienia, o którym mowa w ust. 1, nie zgłosi zastrzeżeń do odmowy, za przyłączenie do sieci przedsiębiorstwo to może pobrać opłatę w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie w umowie o przyłączenie; przepisu ust. 8 nie stosuje się. Przepis ten w powołanym wyżej brzmieniu obowiązywał do dnia 11 marca 2010 r. Na podstawie ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr 21, poz. 104) przepis art. 7 ust. 9 Prawa energetycznego otrzymał nową treść, zgodnie z którą w przypadku gdy przedsiębiorstwo energetyczne odmówi przyłączenia do sieci z powodu braku warunków ekonomicznych, o których mowa w ust. 1, za przyłączenie do sieci przedsiębiorstwo energetyczne może ustalić opłatę w wysokości uzgodnionej z podmiotem ubiegającym się o przyłączenie do sieci w umowie o przyłączenie do sieci; przepisów ust. 8 nie stosuje się. Ustawa zmieniająca z dnia 8 stycznia 2010 r. weszła w życie – stosownie do jej art. 22 – z dniem 11 marca 2010 r. Na etapie postępowania apelacyjnego w sprawie obowiązywało już nowe brzmienie art. 7 ust. 9 Prawa energetycznego. Zmieniona norma prawna pomija kompetencję Prezesa URE do zgłaszania zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej.

Problemem w sprawie była kwestia, czy wyłączenie kompetencji Prezesa URE odnosi się również do spraw w których, decyzja została wydana, ale nie uzyskała prawomocności w związku z niezakończeniem przewidzianego postępowania odwoławczego. W kwestii tej Sąd w zaskarżonym wyroku trafnie zastosował art. 20 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych innych ustaw stanowiący, że do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy tej ustawy. Skarżący w rozpatrywanej skardze nie kwestionuje

zastosowania przepisu art. 20 ustawy zmieniającej z dnia 8 stycznia 2010 r., który jest podstawą zaskarżonego wyroku. Brak w podstawach skargi kasacyjnej zarzutu naruszenia przepisu stanowiącego istotny element podstawy zaskarżonego wyroku ogranicza możliwość rozpoznania zasadniczej kwestii sprawy, gdyż nie została ona objęta podstawą skargi (por. art. 398¹² § 1 k.p.c.).

Pomimo to Sąd Najwyższy stwierdza, że zastosowanie w sprawie art. 20 ustawy z dnia 8 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy – Prawo energetyczne oraz o zmianie niektórych nie nasuwa wątpliwości. Sąd drugiej instancji w postępowaniu z odwołania od decyzji Prezesa URE powinien uwzględnić zmiany stanu prawnego, które nastąpiły po wydaniu decyzji. Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego Sąd Okręgowy – Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów oraz Sąd Apelacyjny rozpoznają sprawy z odwołania od decyzji organów regulacyjnych merytorycznie, zatem muszą brać pod uwagę stan faktyczny i prawny istniejący w chwili orzekania (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 marca 2010 r., III SK 40/09 – Lex nr 585839).

Zarzuty podnoszone przez skarżącego w ramach podstawy procesowej – art. 398³ § 1 pkt 2 k.p.c. tj. zarzut naruszenia art. 382 k.p.c. oraz art. 316 § 1 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c. są bezzasadne. Przepis art. 382 k.p.c. określa granice postępowania dowodowego przed sądem drugiej instancji. Zarzut ten jest o tyle bezzasadny, że Sąd w zaskarżonym wyroku nie zajmował się oceną materialnoprawnych przesłanek określonych w art. 7 ust. 1 Prawa energetycznego, ponieważ uznał, że Prezes URE – na skutek zmiany stanu prawnego na etapie postępowania apelacyjnego – utracił kompetencję do wydania decyzji i w konsekwencji uznał, że decyzja taka podlega uchyleniu jako pozbawiona podstawy prawnej. Ocena zaskarżonego wyroku w tym zakresie dotyczyła nie kwestii istnienia warunków przyłączenia zainteresowanego do sieci, lecz samej kompetencji pozwanego Prezesa URE do wydawania zastrzeżeń do odmowy przyłączenia do sieci elektroenergetycznej. Jeżeli uprawnienie Prezesa URE w zakresie zgłaszania zastrzeżenia wygasło w chwili wyrokowania przez Sąd drugiej instancji, to nie istniały podstawy do merytorycznej oceny zaskarżonej decyzji. Wobec tego Sąd Apelacyjny w zaskarżonym wyroku nie naruszył art. 316 § 1 k.p.c.

Z powyższych względów Sąd Najwyższy, uznając bezzasadność procesowej podstawy skargi, na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji.